

malega travna (aprila), se morajo tje polagati, kjer se kukec v večem številu pričakuje.

Da lovilna drevesa ostanejo dolgo zelena, zato se jim veje ne smejo odsekavati; tudi je dobro, ako se na hlode ali kamne polagajo, da se kukec okoli in okoli zavrtati more. Ako so prva drevesa kukcev polna, se priložiti imajo druga.

Brž ko se spozná, da so glavni predori v lovilnih drevesih gotovi, in da so si črvi stranske predore napravili, morajo se drevesa olubiti. Ako se črvi še niso zapredli, je dosti, da se skorje notranja stran proti solncu položi, kajti solnčna moč črve morí. Ako pa se gotovi kebri že najdejo, mora se previdno lubiti, skorja sežgati in okrog ognja žrjavica naložiti, da iz skorje lezeči kebri uhajati ne morejo. Dobro bode, da se tudi veje in oklestki lovilnih dreves požgejo, v katerih se včasi plemena malih kukcev nahajajo. Vsi kukci pa se ne zavrtajo v lovilna drevesa, torej je potrebno, da se tudi na stoječa drevesa pazi. Kadar pa se večidel hosta od črva suši, takrat ne pomaga drugo, kakor da se vse poseka, kar je bolno. Pri sekanji se morajo drevesa, ki so že dolgo časa suha, od tistih ločiti, ki so še le začela sušiti se. Prva je črv že zapustil, v drugih pa še vrta, in ta se morajo pred posekatimi, olubiti in iz hoste spraviti. Skorja posekanih dreves se mora sežgati.

Drevesa, dolgo časa suha, se morajo vselej olubiti, če tudi črva ni v njih, sicer les trohní, da ni več za nobeno rabo.

Kakor se je že omenilo, se v ličji ustavljen sok skisa in spridi, da na zadnje les razjeda. Kadar skorja siva postaja, se sok le kisa, les pa ni še poškodovan, takrat se morajo po kukcu navrtana drevesa posekati, olubiti in popolnoma posušiti, da se za rabo prihranijo. Tudi je dobro, da se takošna drevesa v tekočo mehko vodo denejo ali brž ko je mogoče splavijo, ker se tako lesov sok, bodi-si dober ali spriden, najbolje iz lesa spravi.

Gospodarska novica.

* 3000 goldinarjev je razpisalo ministerstvo darila, kdor pové sredstvo, kako bi se dala navadna kuhinjska sol predelati, prav za prav pokvariti v živinsko sol. Le tak pa prejme obljudljene 3000 gold., kdor nasvetuje sredstvo, 1) ktero soli ne dela zoperne živini po okusu ali duhu, pa tudi ni zdravju škodljivo; 2) strupena ne sme biti taka primešanica celo nič; 3) primešanica mora biti takošna, da se nikakor ne dá ločiti od soli samo po mehanični poti, kemiško pa le zeló težko in z velicimi stroški; 4) tako pokvarjena sol ne sme biti za živež človeški pripravna; 5) nasvetovano prenarejanje kuhinjske soli v živinsko ne sme več stroškov prizadjati, kakor je stalo pri dosedanji živinski soli. — Kdor vé nasvetovati tako sredstvo, naj ga do konca tega meseca naznani c. k. ministerstvu kmetijstva na Dunaj, ktero bo potem stvar dalo presoditi.

Državne stvari.

Različne misli.

Slovanska vzajemnost je misel plodovita. Slovanska plemena naj si pomagajo vzajemno. Vsak dobiček, vsak napredok posavnega plemena hodi na korist vsemu slovanskemu rodu.

Vsako pleme vendor naj ohrani pred vsem drugim svoje bistvo; ni eno naj se drugemu ne žrtvuje tako, da bi se samo potujilo, da bi izgubilo slovanski značaj.

Vzajemno podpiranje pa je raznovrstno.

Pomagamo drug drugemu, če se učimo eden od drugega, če si knjige in sploh umotvore zamenjavamo, vzajemno pospeševajo si slovstvo, če narodne svetkovine vzajemno obiskujemo, če v vsem sočustvujemo in se sploh moralno med sabo podpiramo. Vzajemnost v tem smislu obsega lahko celo slovanstvo, ne glede na različne države, v katerih ono prebiva.

Drugo spet je politično sodelovanje in podpiranje zlasti v zakonodelnih zastopstvih. Na to stran si pa zdaj, kakor stvari stojé, še avstrijski Slovani ne morejo več vsi pomagati, kar je dvalizem potegnil črto ločnico po avstrijskem ozemlju.

Reklo pa se je zgori, da vsako pleme mora pred vsem narodno živetje ohraniti. Vsaka stopinja, ki jo kani ktero slovansko pleme storiti po svojih zastopnikih, mora se izmeriti in presoditi po tem glavnem vodilu, je li pogubna? Ta pravec, ta cilj mora biti nepremičen, nespremenljiv, niti ga sme ktera strast kdaj zatemniti in prikriti.

Jako spremenljive pa so vnanje okolnosti, in kakor se predrugačijo te dane, od nas nezavisne okolnosti, treba bode, držeč se rečene zvezde prehodnice, obratičati tudi lastno vedenje in ravnanje.

Avstrijo, na primer, bilo je (v teorii) mogoče na več načinov urediti, vsaka uredba pa bi imela drugačne nasledke za našo (slovensko) narodnost ter bi se zahtevalo od slovenske strani drugačno postavljenje in obnašanje proti nji.

Avstrijija centralizirana, z absolutizmom, po Bachovo oprta na nemštvo, namenjena je bila grob biti vsem inoplemenikom (drugim plemenom) ter jih je vse skup klicala na odboj in upor; — oprta pa na narodno enakopravnost in z varčnim gospodarstvom ne bi bila toliko pogubna kakor una.

Centralizirana Avstrijija, ustavna na videz in z umetno izvitimi večinami, bila bi le celo celo bolja od Bachove; — resnično ustavna in trdno po pravilih narodne enakopravnosti osnovana pa, z osrednjim pravično sestavljenim zborom v enem središču, v katerem bi Slovani in drugi prijatelji enakopravnosti večino imeli ter polagoma v samem središču cesarstva moč na-s-e potegnili, bila bi jako ugodna za avstrijsko slovanstvo.

Načela diplome od 20. oktobra 1860, — ktero so pa stanovavci manjše polovice cesarstva vsi brez razločka narodnosti odbijali ter jo zdaj, prejemši v davalizmu znatne dobičke, še bolj odbijajo — bila bi državni moči ugodna, toda izpeljana v duhu Goluhovskega bi javalne nosila Slovanom dobrega sadú.

Schmerlingova izpeljatev te diplome merila je sicer očitno na podkrepo nemškega življa s pomočjo birokracije in umetnih večin v zastopstvih, pa vendar če bi se je bili poprijeli in držali vsi Slovani z Romani vred, ne bi bila, mislim, imela za slovanstvo takih nasledkov, s kakoršnimi mu dvalizem žuga.

Schmerlingov naslednik Belkredi namerjal je izprva, kakor kaže, neko pošteno dorazumenje vseh avstrijskih narodov, le škoda, da so že stari Rimljani tožili, kako jim je pravičnost, poslednja izmed nebeščank, ta svet zapustila.

Prišla je razdvojba cesarevine (dvalizem). Ali bi jo bili vsi avstrijski Slovani skup ubraniti mogli, to je vprašanje nerešeno; da je Slovenci sami niso mogli, to je očitno. Doklej bode držal se dvalizem, zlasti če se avstrijske armade v jedru ne dotakne, to ni znano nikomur.

Recimo, da učaka nekaj več let nego si ta ali oni domišljaju, — kako naj se za ta primer vladajo tostranski Slovani in zlasti Slovenci?